

1. Voorwoord

Voor u ligt het gecombineerde jaarverslag over de periode 2016-2019 van de Commissie van Toezicht van de Penitentiaire Inrichting Zwolle. Dit verslag geeft een indruk en overzicht van de werkzaamheden van de toezichthoudende taak van de commissie, waarbij de rechtspositie en de bejegening van de gedetineerden binnen de PI Zwolle belangrijke aandachtspunten zijn.

2. Samenstelling van de Commissie van Toezicht

Naam	Beroep	Benoemd per
mr. L.T. Wemes (voorzitter van de CvT alsmede van de beklagcommissie)	Rechter	1 maart 2001 en per 1 maart 2016 eervol ontslagen
Mw.mr. J.H. Rump (sinds 1 maart 2016 voorzitter van de CvT alsmede van de beklagcommissie)	Advocaat	31 januari 2011
dhr. drs. G. de Jong	Psycholoog	1 januari 2004, eervol ontslagen per 1 januari 2019
dhr. mr. J.P. Scheffer	Officier van justitie	1 maart 2001 en per 1 maart 2016 eervol ontslagen
Mw. A. Zandbergen	Manager arbeidsgerelateerde revalidatie	31 januari 2005
Mw. G. Doekes-van Slooten	Deeltijd predikant	1 januari 2007
Mw. A. Klein-Wierenga	Kinder revalidatie-arts	29 januari 2007, eervol ontslagen per 1 juni 2017
Dhr. G. van Zuthem	Manager	1 januari 2007
Dhr. R. Bakker	Voormalig cursusleider/leider intervisiegroep vakmatige en persoonlijke ontwikkeling	1 januari 2007
Dhr.mr. D.P. van Tricht	Veiligheidscoördinator	1 januari 2007
Dhr. N.E. Sahhar	Docent	23 februari 2009
Mw. J.D.M. van Mierlo	Projectleider	1 september 2010, eervol ontslagen per 1 maart 2016
Dhr. H.J. Steenbergen	Directeur middelbare school	1 april 2012
Dhr.drs. J.M.V. Mulder	Psychiater-psychotherapeut	30 maart 2015
Mw.mr. A.M. Koene	Rechter	27 juni 2016
Dhr. A. Meral	Controleur bij belastingdienst	1 december 2016
Mw. M.B. van Dorp-Hepkema	Psychotherapeute/arts	1 mei 2017

Secretariaat:

Het secretariaat is ondergebracht bij het Bureau Commissies van Toezicht, waaraan sedert juli 2005 mw. M. van Raalte als secretaris is verbonden. Voorts is gedurende de jaren 2016 t/m 2019 de administratieve ondersteuning verzorgd door respectievelijk mw. V.C. Telehala, mw. J. Dijkstra-Bruins mw. H.M. Caparo Flores en mw. M. Oosterlaar-Drost.

3. De inrichting

De PI Zwolle bestaat uit de locaties: Zuid 1 en Zuid 2 waarvan onder meer het PPC alsmede de GHB-afdeling deel uit maken.

Sinds 1 januari 2015 is dhr. H. Plattèl vestigingsdirecteur.

Daarnaast zijn 3 plaatsvervangend vestigingsdirecteuren werkzaam in de inrichting.

4. De Commissie van Toezicht

De commissie heeft krachtens artikel 7 lid 2 van de Penitentiaire Beginselenwet de wettelijke taak:

- a) toezicht te houden op de wijze van tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming in de inrichting of afdeling;
- b) kennis te nemen van door de gedetineerden naar voren gebrachte grieven;
- c) zorg te dragen voor de behandeling van klaagschriften ingevolge het bepaalde in hoofdstuk IX van de Penitentiaire Beginselenwet;
- d) Aan de Minister van Justitie, de Raad en de directeur advies en inlichtingen te geven omtrent het onder a) gestelde.

De Commissie vergadert doorgaans éénmaal per maand. De vergaderingen vinden veelal plaats op de laatste maandag van de maand in een vergaderzaal in de inrichting.

De vergaderingen worden bijgewoond door één of meer van de directieleden.

Vaste agendapunten waren onder meer:

Mededelingen van de directie, mededelingen van de commissie, het verslag van de beklagcommissie, verslagen van de maandcommissarissen en bespreking van ingekomen en uitgegane stukken.

Voorts heeft de commissie meerdere malen een gastspreker uitgenodigd, onder meer het hoofd Zorg, de ISD trajectbegeleider, geestelijk verzorgers en medewerkers van de BAD-afdeling.

De voorzitter en de secretaris hebben jaarlijks één dan wel twee keer gesprekken gevoerd met de Gedeco-mannen en de Gedeco-vrouwen.

In verband met personele onderbezetting, tengevolge van onder meer ziekte c.q. veranderingen in de organisatie c.q. populatie, was er de afgelopen jaren sprake van een hoge werkdruk voor de medewerkers van de inrichting.

De maandcommissarissen hebben de inrichting maandelijks bezocht en de verslagen van de maandcommissarissen zijn in de commissievergaderingen besproken.

De vertrouwenspersoon mw. J.D.M. van Mierlo heeft per 1 maart 2016 haar werkzaamheden beëindigd. Aangezien de ervaring heeft geleerd dat er nauwelijks een beroep op de vertrouwenspersoon wordt gedaan, is besloten geen nieuwe vertrouwenspersoon aan te stellen.

Zodra er een voorgenomen besluit tot toediening van dwangmedicatie door de commissie is ontvangen, wordt betrokkene binnen één tot twee dagen bezocht door de psychiater uit de commissie genaamd dhr. Mulder. Bij afwezigheid van dhr. Mulder heeft mw. Doekes die bezoeken voor haar rekening genomen.

De commissie heeft onder meer kennis genomen van uitspraken van de RSJ, circulaires e.d.

De commissie heeft voorts kennis genomen van en zo nodig haar visie uitgesproken over onder meer:

- het TR-traject
- versoering van het dagprogramma ten gevolge van de landelijke bezuinigingsmaatregelen
- ziekte en de gevolgen daarvan
- gedetineerden met een opgelegde ISD-maatregel c.q. het ISD traject
- de rekening courant c.q. het SSC
- de Medische Dienst.
- Het PPC c.q. de toediening van dwangmedicatie
- De GHB afdeling
- Voeding.

Jaarlijks heeft er een commissie uitje plaatsgevonden dat is afgesloten met een diner.

5. De maandcommissaris

Het bezoek aan de inrichting als maandcommissaris vindt plaats door twee personen. De maandcommissarissen stellen zich middels persoonlijk contact met de gedetineerden regelmatig op de hoogte van onder hen levende wensen en gevoelens. Bij toerbeurt hebben commissieleden als maandcommissaris opgetreden. De maandcommissarissen bezochten gemiddeld twee keer per maand op vooraf aangekondigde tijdstippen de inrichting. Voorts wordt betrokken gedetineerde door de maandcommissaris dhr. Mulder bezocht zodra hij/zij een door de directie voorgenomen a-dwangmedicatie behandeling als bedoeld in artikel 57, lid 1 c.q. artikel 46d onder a van de PBW aangezegd heeft gekregen.

De ingekomen klachtbrieven die geschikt werden bevonden voor bemiddeling, worden per omgaande toegezonden aan de afdeling Juridische Zaken van de inrichting. Ongeveer een week voor de geplande bezoekdatum worden de betreffende klachtbrieven in kopie aan de maandcommissarissen toegezonden met het verzoek deze met betrokkenen te bespreken c.q. ter zake te bemiddelen.

Werkwijze maandcommissaris

1. De administratief medewerker van het Bureau Commissies van Toezicht maakt een rolijst van de klachten die de maandcommissarissen met de gedetineerden dienen te bespreken.
2. De maandcommissaris stimuleert gedetineerden om problemen in de inrichting op een zo laag mogelijk niveau, bijvoorbeeld via een gesprek op de afdeling, op te lossen. Voorts tracht de maandcommissaris tijdens het gesprek met de gedetineerde voor zover mogelijk de klacht c.q. probleem op te lossen. Na afloop van de gesprekken met de gedetineerden worden de besproken klachten door genomen met een medewerker van de afdeling Juridische Zaken en verzorgt laatstgenoemde afdeling voor zover nodig c.q. mogelijk voor verdere afhandeling van de klachten middels een aan betrokken gedetineerde toe te zenden brief. Belangrijke en/ of structurele problemen worden in de vergadering van de Commissie besproken.
3. De maandcommissaris deelt aan betrokken gedetineerde mee welke stappen zijn c.q. zullen worden ondernomen alsmede hoe één en ander zal worden teruggelukkigd.
4. De maandcommissarissen maken van de gevoerde gesprekken zo spoedig mogelijk een verslag en zenden dit toe aan de secretaris.

5. De secretaris zendt het verslag vervolgens toe aan de afdeling Juridische Zaken van de inrichting en voegt een kopie van het verslag bij de stukken voor de eerstvolgende commissievergadering. In het verslag vermeldt de maandcommissaris bij elk gesprek op welke wijze de terugkoppeling geschiedt en welke actie is c.q. dient te worden ondernomen.
6. De maandcommissarissen nemen na afloop van hun bezoek kennis van het overzicht "Straffen en Maatregelen" en melden eventuele bijzonderheden in de commissievergadering.

In de verslagjaren zijn veel klachtbrieven geschikt bevonden voor bemiddeling. De door de maandcommissaris besproken onderwerpen waren onder meer:

- Arbeid
- Behandeling
- Bejegening
- Contact buitenwereld (bellen)
- Contact met buitenwereld (bezoek)
- Dwangmedicatie
- Informatie/procedure
- Persoonlijke voorwerpen
- Rekening Courant/zak- en kleedgeld
- Schadeverhaal
- Verzorging (diversen)
- Verzorging (medische)

Veel van de door de maandcommissarissen met de betreffende gedetineerden besproken klachten zijn, na het gesprek c.q. de bemiddeling, opgelost.

6. De beklagcommissie

De beklagcommissie kende een wisselende samenstelling. De beklagcommissie wordt voorgezeten door dhr.mr. L.T. Wemes, dhr.mr. J.P. Scheffer dan wel mw.mr. J.H. Rump. In verband met het vertrek van de heren Wemes en Scheffer heeft mw. Rump per 1 maart 2016 de beklagzittingen voorgezeten. Sinds de aantreding van mw. Koene, te weten per 27 juni 2016, vinden de beklagzittingen plaats onder leiding van mw. Rump dan wel mw. Koene. De overige leden van de Commissie maken bij toerbeurt deel uit van de beklagcommissie. Er worden per maand twee beklagzittingen gehouden, in principe één op de tweede vrijdag in de betreffende maand en één voorafgaand aan de maandelijkse commissievergadering.

De gedetineerde kan op grond van het bepaalde in artikel 60 lid 1 Penitentiaire Beginselenwet (PBW) bij de beklagcommissie beklag doen over een hem/haar betreffende door of namens de directeur genomen beslissing. Hierbij geldt dat aan ieder in het klaagschrift vervat onderwerp een klachtnummer wordt toegekend.

De bijlagen bij dit jaarverslag bevatten gegevens omtrent het aantal ingekomen klachten, de klachtonderwerpen alsmede de wijze van afdoening.

In het jaar 2016 t/m 2019 zijn er bij het bureau respectievelijk 572, 911, 935 en 1132 klachtbrieven ingediend. Een aantal van de ingekomen klachtbrieven zijn doorgezonden aan de ter zake bevoegde instantie met het verzoek de behandeling over te nemen.

In het merendeel van de klachten die door de beklagcommissie ter zitting zijn behandeld, is mondeling uitspraak gedaan.

Een groot deel van de klachten had betrekking op:

- Activiteiten (arbeid)
- Activiteiten (diversen)
- Activiteiten (lucht)
- Behandeling
- Bejegening
- Contact buitenwereld (bellen)
- Contact buitenwereld (post)
- Contact buitenwereld (bezoek)
- Disciplinaire straf
- Informatie/procedure
- Ordemaatregel
- Rekening courant/zak- en kleedgeld
- Schadeverhaal
- Verzorging (diversen)
- Verzorging (medische)